

denne store Sag ind under Rigsdagens Myndighed. Her foreligger der jo en ganske mærkelig Anomali i vor Statsstyrelse. Vi have i Administrationen forskellige Omraader, hvor Rigsdagens Medvirksomhed er udelukket, fordi det er Omraader, der have været ordnede, før Rigsdagen kom til. Man har navnlig saadanne Tilfælde paa Kultusministeriets Omraade, hvor der har været regeret administrativt over meget vigtige Sager. Det ligger som sagt noget i, at det er gamle Institutioner, gamle Administrationsarene, der bestod, før vi fik en Rigsdag. Her have vi imidlertid det mærkelige Tilfælde, at under selve Rigsdagen er noget saadant vokset op som det, at saa at sige hele Landets Jærnbanehystem ligger ind under Administrationen, og at Rigsdagen der saa at sige ikke har nogen Myndighed. Det er en Anomali, som det forekommer mig, vi hurtigst muligt maa bort fra. Det forekommer da mig meget betænkeligt, om man af Hensyn til Stridigheden om, hvorledes Overbestyrelsen skal sammensættes, vil undlade at benytte den Beslighed, her er givet, til at faa rettet dette aldeles abnorme Forhold, som finder Sted med Hensyn til vore Jærnbaner. Jeg siger dette til bægge de stridende Parter — jeg tænker stadig paa den ærede Minister og den ærede Ordfører, som ere de egentlige Kæmpere i denne Sag. Jeg vilde ønske, at disse to Myndigheder vilde holde dette Hovedformaal noget stærkere frem end sket er under denne Behandling, og navnlig vil jeg til den højtærede Minister sige, at jeg tror, han tager fejl, naar han mener, at denne Sag i ganske særlig Grad maa interessere Rigsdagen og ikke Regeringen. Det forekommer mig, at det maa have lige saa stor Interesse for den ærede Minister som for Rigsdagen, at faa denne Sag i Orden. Jeg kan ikke tro andet end, at den ærede Minister, naar han, hvad jeg ikke tvivler om, føler noget for sin Sag baade sagligt og som Minister, maa føle sig, jeg kan maatte tillade mig at sige: konstitutionelt, meget trykket af dette særdeles abnorme Forhold, hvori han staar til en saa væsentlig Gren af Statsstyrelsen. Jeg vil ikke særlig paaberaabe mig det Hensyn, som der kan være for den ærede Minister til at fordele Ansvar et noget. Nu er det jo saaledes, at naar man her har noget at klage over Jærnbanerne, er det den højtærede Minister, der maa lægge sig til ganske alene. Han kan her ikke saaledes, som Minister vist ret jævnlig sige: Ja, jeg vilde særdeles gerne, men jeg har den forbandede Rigsdag, som jeg ikke kan komme langt med; dens Skyld er det, at jeg ikke kan faa den og den Bevilling o. s. v. Det Paastud har

den ærede Minister her ikke, eftersom han selv paa en Maade er Genevoldsherre over Jærnbanernes Bestyrelse. Jeg tror, at det sikkert nok vilde være en Behagelighed for Ministeren, at han fik Ansvar et delt paa almindelig konstitutionel Maade. Jeg tænker dog imidlertid, at det er et mindre væsentligt Hensyn for den ærede Minister. Jeg antager, at naar den ærede Minister strider for at faa denne Sag gennemført, er det baade af konstitutionelle og af saglige Grunde, idet han i samme Grad som Folketinget og Rigsdagen erkender, at det Forhold, der nu bestaar, er aldeles abnormt og ikke bør bestaa en Dag længere end højt nødvendigt. Jeg vil derfor tillade mig at henstille til alle vedkommende, at de ved den fremtidige Overvejelse af denne Sag, hvad enten det skal ske ved 3dje Behandling eller paa et senere Trin af Forhandlingerne, i nogen Grad ville afdæmpe den Iver, hvormed de forsøgte deres administrative Teorier, og i saa høj Grad som muligt se paa, hvad der maa være Hovedformaalet, nemlig at vi faa denne Sag ind under Rigsdagens Myndighed. Jeg vil endog saa sige, at selv om vi skulde have denne Sag gennemført med ret alvorlige Skavanker, selv om jeg havde meget væsentlige Indvendinger at gøre mod den Maade, hvorpaa Administrationen bliver ordnet, vil alene dette Hensyn, at Sagen kommer ind under Rigsdagens Myndighed, bewirke, at jeg dog vil stemme for et saadant Forslag, og jeg er tilbøjelig til at tro, at det er en ret almindelig Mening blandt Medlemmerne, som jeg her udtaler. Jeg tør ikke her bruge et almindeligt Udtryk om Herrer, der skulle gaa hen og forliges, men jeg vilde dog ønske, at de Herrer ville have denne Replik i Erindring, naar de gaa til de fortsatte Overvejelser. — Jeg har endnu kun to enkelte Bemærkninger at gøre. Den ene er med Hensyn til Jærnbaneraadet. Jeg beklager, at jeg ikke ganske tydelig hørte, hvad der fremkom fra et æret Medlem af Udvalget forleden om Jærnbaneraadet; saa vidt jeg hørte, gik den i Retning af, at vi ikke kunde have med Jærnbaneraadet at gøre. Det var det ærede Medlem for Ringløbing Amts 1ste Valgkreds (S. C. Christensen) der sagde det, og dert er jeg fuldstændig enig med ham. Det glæder mig, at denne Tanke fandt Tilslutning fra sit modsat Side. Jeg hørte nemlig i Gaar det ærede Medlem fra Randers (Büttichau) udtale sig i Retning af, at Jærnbaneraadet maatte blive overlødig, naar Sagen kom ind under Rigsdagen. Jeg forstod i hvert Fald det nævnte ærede Medlem saaledes, at Jærnbaneraadet skulde have sin Begrundelse